

**RÅSTOFTILLADELSE FOR GRAVEOMRÅDE HEL-
LUM, BRØNDERSLEV KOMMUNE**

Tilladelse til erhvervsmæs- sig råstofindvinding af sand, sten, grus og muld

**På ejendommen Mærkmosevej, 9740 Jerslev J, matr.nr. 15h og del af
matr.nr. 15l Den mellemste Del, Hellum**

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

OVERSIGTSSKEMA

Råstofgravens beliggenhed	Mærkmosevej, 9470 Jerslev J, matr.nr. 15h og del af matr.nr. 15l Den mellemste Del, Hllum
Råstofgravens areal	6,5 ha
Råstoftype og tilladt mængde	Sand, sten, grus og muld 50.000 m ³ pr. år
Tilladelsens varighed	10 år 1. september 2021 – 1. september 2031
Sagsnummer	2020-026324
Tidligere meddelte tilladelser	Ingen
Offentliggørelse	31. august 2021
Klagefristens udløb	4 uger efter offentliggørelse
Frist for efterbehandling	1. september 2031 og senest 1 år efter endt indvinding
Indvinder	Svend Aage Christiansen, Hllum A/S, Høngårdsvej 36, 9750 Østervrå
Ansøger	Svend Aage Christiansen, Hllum A/S, Høngårdsvej 36, 9750 Østervrå
Grundejer	Matr.nr. 15h, Den nordlige Del, Hllum: Koustrup Bolig ApS. Skovsgårdsvej 20, 9740 Jerslev J. CVR-nr.: 34710783 Matr.nr. 15l, Den nordlige Del, Hllum: IE Sneverholt ApS Torvet 3, 8600 Silkeborg CVR-nr.: 41168544
Indvinders e-mailadresse og telefon	Mail: hch@saac.dk .Telefon 9883 4244
Indvinders CVR-nummer	57104511
Driftsansvarlig(e)	Hans Chr. Hansen. Mobil 2141 5009
Region Nordjylland	Tlf.: 97 64 80 00, e-mail: raastoffer@rn.dk
Region Nordjylland – Anne Marie Henriksen	Tlf: 24 63 56 39, e-mail: anne.henriksen@rn.dk

Tilladelse til råstofindvinding

på matr.nr. 15h og del af matr.nr. 15l, Den mellemste Del, Helligum, Brønderslev Kommune

indtil 1. september 2031.

Sagsnummer: 2020-026324

Ansøger:	Indvinder:	Ejer:
Svend Aage Christiansen, Helligum A/S, Høngårdsvej 36, 9750 Østervrå CVR-nr.: 57104511	Svend Aage Christiansen, Helligum A/S, Høngårdsvej 36, 9750 Østervrå CVR-nr.: 57104511	Matr.nr. 15h, Den nordlige Del, Helligum Koustrup Bolig ApS. Skovsgårdsvej 20, 9740 Jerslev J. CVR-nr.: 34710783 Matr.nr. 15l, Den nordlige Del, Helligum IE Sneverholt ApS. Torvet 3, 8600 Silkeborg. CVR-nr.: 41168544

Region Nordjylland den 31. august 2021

Amanda Louise Hill

Råstofsagsbehandler

Kvalitetssikret af

Anne Marie Henriksen, råstofsagsbehandler

INDHOLD

Oversigtsskema	2
1. Tilladelsen	6
1.1 Råstofloven	6
1.2 Miljøvurderingsloven	6
1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)	6
1.4 Bilag IV-arter	7
1.5 Indsatsbekendtgørelsens § 8	7
1.6 Vandforsyningsloven	8
1.7 Miljøbeskyttelsesloven	8
1.8 Naturbeskyttelsesloven	8
1.9 Museumsloven	8
1.10 Skovloven	8
1.11 Vandløbsloven	8
1.12 Vejloven og Privatvejsloven	8
1.13 Jordforureningsloven	8
2. Vilkår	9
2.1 Vilkår efter råstofloven	9
3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	18
3.1 Generel klagevejledning	18
3.2 Klagevejledning for de enkelte love	18
3.3 Underretning	19
4. Grundlag for tilladelsen	20
4.1 Ansøgningens indhold	20
4.2 Høring vedr. ansøgning	20
4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse	29
5. Regionens behandling af sagen	30
5.1 Råstofplanen	30
5.2 Miljøvurderingsloven	30
5.3 Kommuneplan og lokalplan	31
5.4 Grundvand	32
5.5 Natur og landskab	32
5.6 Miljømæssige forhold	33
5.7 Udkast til efterbehandlingsplan	35
5.8 Region Nordjyllands samlede vurdering	35
Bilag A: Oversigtskort. 1:25.000	36
Bilag B: Luftfoto. 1:4.000	36
Bilag C: Udkast til deklaration/servitut vedrørende efterbehandling	37
Bilag D: Generelle bestemmelser	38
Bilag E: Uddrag af museumsloven – jf. lovbek. nr. 358 af 8. april 2014	41

1. Tilladelsen

1.1 Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7 stk. 1, meddeler Region Nordjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af op til 50.000 m³ sand, sten, grus og muld på i alt 6,5 hektar på matr.nr. 15h og del af matr.nr. 15l Den mellemste Del, Hellum, se bilag A og B.

Tilladelsen er gældende i perioden fra 1. september 2021 til den 1. september 2031.

Tilladelsen meddeles på vilkår i henhold til råstoflovens § 10 samt i henhold til anden relevant lovgivning, som beskrevet under afsnit 2.2.

1.2 Miljøvurderingsloven²

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a. Region Nordjylland har gennemført en screening af projektets indvirkning på miljøet. Region Nordjylland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt.

Region Nordjylland har den 31. marts 2021 truffet afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21. Afgørelsen kan ses på regionens hjemmeside www.rm.dk/råstoffer. Se nærmere i afsnit 5.2.

1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)³

Nærmeste Natura 2000-område er habitatområde H217: Nymølle Bæk og Nejsum Hede der ligger ca. 4,3 km nord-øst for projektområdet. Området består af de øvre dele af Nymølle Bæk som slynger sig gennem et kuperet skovlandskab med bøgeskov, enekrat, overdrev, samt kildevæld og elle- og askesumpe i dalene. Områdets udpegningsgrundlag fremgår af nedenstående oversigt:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 217		
Naturtyper:	Vandløb (3260)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Surt overdrev* (6230)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Bæklampret (1096)	Odder (1355)

Jf. Natura 2000 plan 2016-2021 er den overordnede målsætning for området, at sikre områdets truede naturtyper. Herunder at udvide arealet med surt overdrev, at sikre og udvide arealer med rigkær, og at gendanne

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer.

² Lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, lovbek. nr. 1595 af 6. december 2018.

naturtypen tør hede. Ligeledes skal de fragmenterede kildevæld sikres og søges udvidet. Områdets økologiske integritet skal sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift, pleje og hydrologi og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

I det konkrete projekt skal der ikke graves under grundvandsspejlet og projektet berører ikke vandløb der afvander til Natura 2000-området. Udover støj og støv vurderes det, at der ikke er påvirkninger fra projektet der rækker ud over selve projektområdet.

På baggrund af projektets karakter, afstanden til det konkrete Natura 2000-område og Natura 2000 planen for området er der Regionens vurdering at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke Natura 2000-området væsentligt. Det er derfor besluttet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for det ansøgte projekts påvirkning af ovennævnte Natura 2000-område.

1.4 Bilag IV-arter

En række arter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området. Potentielt forekommende arter i området er damflagermus, vandflagermus, odder, markfirben og spidssnudet frø. Dette er vurderet ud fra Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 for det 10x10 km kvadrat som projektområdet ligger i.

Ifølge opslag på Naturbasen den 12. juli 2021 er der ikke registreret nogen af de ovennævnte arter eller andre bilag IV-arter indenfor projektområdet eller i en afstand af mindst 500 m fra projektområdet. Der er ikke kommet ny information om registreringer af beskyttede arter igennem høring af screeningen.

Projektområdet anvendes på nuværende tidspunkt som almindelig landbrugsjord i omdrift. På den midterste del af arealet ligger et mindre vådt område med beplantning i form af træer m.v. Området er besigtiget af Brønderslev Kommune i forbindelse med behandlingen af sagen. Brønderslev Kommune har i den forbindelse oplyst at "søen" bærer præg af at være meget påvirket af landbrugsdriften på arealet og vurderes som værende temporær og dermed ikke omfattet af naturbeskyttelsesloven. I umiddelbar nærhed af projektområdet er der flere mindre områder med beplantning samt læhegn. Idet vådområdet er af temporær karakter, er der Regionens vurdering, at området ikke i væsentlig grad finder anvendelse som yngle- eller rasteområde for bilag IV-arter. Det vurderes desuden, at den økologiske funktionalitet i området kan opretholdes, idet der er flere områder med beplantning/træer i umiddelbar nærhed af projektområdet.

Region Nordjylland har på baggrund af ovenstående vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter. Hvis det mod forventning skulle vise sig, at indvindingen påvirker bilag IV-arter negativt, kan Region Nordjylland stille skærpede vilkår

1.5 Indsatsbekendtgørelsens⁴ § 8

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det ansøgte, kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Regionsrådet kan kun meddele tilladelse til råstofindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden for overfladevandområder eller grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

⁴ Bekendtgørelse nr. 449 af 11. april 2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

Det er Region Nordjyllands vurdering, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne. Vurderingen fremgår af afsnit 5.4.

1.6 Vandforsyningsloven⁵

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandforsyningsloven.

1.7 Miljøbeskyttelsesloven⁶

Der er ikke søgt om tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

1.8 Naturbeskyttelsesloven⁷

Der er ikke søgt om dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

1.9 Museumsloven⁸

Der er ikke søgt om dispensation fra museumsloven.

1.10 Skovloven⁹

Der er ikke søgt om dispensation fra skovloven.

1.11 Vandløbsloven¹⁰

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandløbsloven.

1.12 Vejloven og Privatvejsloven¹¹

Brønderslev Kommune træffer afgørelse om vejadgang til Mærkmosevej.

1.13 Jordforureningsloven¹²

Der er ikke søgt om dispensation fra eller tilladelse efter jordforureningsloven.

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1450 af 5. oktober 2020 om vandforsyning m.v.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 om miljøbeskyttelse

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse

⁸ Bekendtgørelse af museumslov, lovbek. nr. 358 af 8. april 2014.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 315 af 28. marts 2019 om skove

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb

¹¹ Lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v.

Lovbekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015 om private fællesveje.

¹² Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

2. Vilkår

Vilkårene i denne tilladelse er bindende for indvinder og eventuelle ejere af de matrikler, der er givet tilladelse til at indvinde på.

2.1 Vilkår efter råstofloven

Før indvindingen begynder

1. Først når Region Nordjylland har givet en igangsætningstilladelse, må arbejdet med at afrømme overjord og at indvinde råstoffer begynde. Igangsætningstilladelsen kan tidligst gives, når klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke iværksættes, før klagen er behandlet af klagemyndigheden.

Inden igangsætningstilladelsen kan gives, skal vilkår 2-5 være opfyldte.

2. Der skal foreligge en tilladelse til vejadgang fra Brønderslev Kommune.
3. Indvinder skal udarbejde en grave- og efterbehandlingsplan, så den opfylder vilkårene i tilladelsen og tilgodeser landskabelige interesser. Grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Nordjylland.

Hvis forholdene kræver det, kan Region Nordjylland senere i indvindingsforløbet stille krav om, at indvinder skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, som skal godkendes af Region Nordjylland.

Grave- og efterbehandlingsplanen skal som minimum indeholde følgende:

- a. Graveplan – mindst i målforhold 1:2.000 eller det nærmeste målforhold, så det kan udskrives på A3.
 - b. Efterbehandlingsplan – mindst i målforhold 1:2.000 eller det nærmeste målforhold, så det kan udskrives på A3.
 - c. Et snit med områdets profil i målforhold 1:500 eller 1:1.000 eller det nærmeste målforhold, så det kan udskrives på A3. Højdemål bør vises fem gange større end de vandrette mål. Snittet skal vise det nuværende og det fremtidige terræn i forhold til skel og grænserne for efterbehandling og gravning. Gravedybden skal også vises.
 - d. Grænsen for efterbehandling, som skal vises, fremgår af afsnit 2.1.2, mens grænsen for gravning skal fastlægges i grave- og efterbehandlingsplanen. Grænsen for gravning skal sikre, at der er tilstrækkelige materialer til rådighed ved efterbehandlingen. Der skal beregnes, hvor meget overjord der er til rådighed for opbygning af skråningsanlæggene, hvorved neddozning af regulære materialer evt. kan reduceres og gravegrænsen derved kan fastlægges nærmere grænsen for efterbehandling
 - e. Gravning og efterbehandling skal foregå i etaper.
 - f. Indvinder skal oplyse, hvor stort et areal, der ønskes afrømmet, når indvindingen er størst.
 - g. Graveretning skal vises.
 - h. Adgangen til området, hvor indvindingen skal ske, skal vises.
 - i. Placering af produktionsanlæg, lagerplads, tankanlæg samt depoter for overjord og muld skal fremgå af planen. Placering skal ske inden for grænsen for efterbehandling.
 - j. Oplysninger om skrænthældning.
4. Grænsen for det areal der må graves i, skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Nordjylland. Derefter skal der indsendes et målrids af gravegrænsen til Region Nordjylland, hvor afmærkningspælernes placering er angivet. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes og skal sikres, så de ikke bliver beskadiget. Det kan fx ske med betonringe.

5. Region Nordjylland skal have en garanti fra pengeinstitut eller kautionforsikring. Garantien størrelse bliver beregnet af Region Nordjylland i forbindelse med godkendelse af grave- og efterbehandlingsplanen. Garantien pristalsreguleres automatisk en gang om året med Danmarks Statistiks omkostningsindeks for anlæg, jordarbejder mv. og med den aktuelle dato som udgangspunkt. Garantien frigives først, når efterbehandlingen er gennemført og godkendt af Region Nordjylland.

Region Nordjylland kan til enhver tid ændre garantiens størrelse, hvis forudsætningerne for beregningerne ændres. Det kan fx være tilfældet, hvis indvindingen sker på en måde, så efterbehandlingen vil koste mere end først antaget.

Hvis indvinder ønsker at anlægge interne veje i råstofgraven, stilles der en separat garanti for fjernelse af disse.

Tinglysning

6. Der skal indbetales kr. 1.750,- til dækning af afgiften for tinglysning af servitut/deklaration om vilkår for indvindingen. Region Nordjylland sender ansøger en separat regning for dette.

Oplysning om hvornår gravearbejdet påbegyndes

7. Region Nordjylland skal underrettes, inden indvindingen påbegyndes. Underretningen skal ske skriftligt.
8. Hvis indvinder ikke ønsker de arkæologiske interesser afklaret gennem en forundersøgelse, skal indvinder senest 4 uger før muldafrømning underrette Vendsyssel Historiske Museum om, hvornår arbejdet bliver sat i gang.

Kontaktoplysninger på Vendsyssel Historiske Museum er:

- Vendsyssel Historiske Museum, Museumsgade 3, 9800 Hjørring, tlf. 96 24 10 50, e-mail: vhm@vhm.dk

2.1.1 Omfanget af retten til at indvinde

9. Området, hvor indvindingen mv. må ske, er på 6,5 hektar og fremgår af bilag B.
10. Indvinding andre steder på ejendommen end det tilladelsen omfatter, kræver en ny tilladelse efter råstofloven.
11. Tilladelsen gælder kun indvinding af 50.000 m³ sand, sten, grus og muld pr. år over en 10-årig periode.
12. Overjord og muld må ikke fjernes fra det område, indvindingen er tilladt på, men skal bruges til efterbehandling. I det omfang mulden ikke skal anvendes til efterbehandling kan denne afsættes.
13. Hvis der er ønske om at indvinde andre råstoffer eller større mængder end de ovenstående skal det anmeldes til Region Nordjylland, jf. råstoflovens § 9 stk. 2.
14. Der må ikke graves dybere end til kote 49,5 meter (DVR90) svarende til maksimum 11 meter under terræn. Det oprindelige terræn ligger i kote 60 - 45 meter (DVR90). Uanset foranstående dybdegrænse må der aldrig graves tættere grundvandsspejlet end 2 meter.
15. Region Nordjylland kan på et hvilket som helst tidspunkt stille krav om, at grundvandsspejlets beliggenhed skal måles. Målingen skal foregå i marts eller april måned.

16. Hvis det ønskes at grave dybere end tilladt, kræver det en ny afgørelse efter råstofloven.
17. Der må aldrig uden tilladelse inddrages større arealer til at indvinde på, end det areal som er lagt til grund for beregning af garantien.
18. Hvis der i forbindelse med indvindingen blotlægges dræn, skal Region Nordjylland og Brønderslev Kommune underrettes og drænene skal omlægges for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende¹³. Andre løsninger kan i særlige tilfælde findes, men kun med tilladelse fra Brønderslev Kommune.
19. Anvendelse af knust beton eller tegl til anlæg af interne køreveje forudsætter forudgående godkendelse fra Region Nordjylland.

2.1.2 Afstandskrav m.v.

20. Der må ikke rømmes muld og overjord af eller graves tættere på:
 - a. Naboskel end 5 meter
 - b. Vejskel til offentlig vej (Mærkmosevej samt Østermarkvej) end 10 meter. Råstofindvindingen skal foretages så afstand til offentlig vej er mindst 2 x gravedybde med mindre, der foreligger en dispensation fra vejmyndigheden (jf. vejlovens § 73).
 - c. Nabobeboelser end
 - 100 meter uden støjvold
 - 60 meter ved anlæg af 3 meter høj støjvold
21. Langs Mærkmosevej skal der anlægges en 3 meter høj støjvold.
22. Langs Østermarkvej skal der etableres afskærmende jordvolde som ikke er højere end 2,5 meter.
23. Følgende vilkår gælder for jordvoldene jf. vilkår 21 og 22
 - a. Voldenes fod må ikke placeres nærmere end 3 m fra vej og ikke nærmere end to gange højdeforskellen mellem påfyldningen og vejens areal (jf. vejlovens § 73)
 - b. Voldene skal etableres i forbindelse med opstart af indvindingen og skal blive liggende i hele indvindingsperioden
 - c. Voldenes hældning må ikke udgøre en risiko for nedskridning
24. Der skal etableres en 3 m høj støjvold mod ejendommen Dybvadvej 50, 9740 Jerslev J. Voldens fod må ikke placeres nærmere end 3 m fra naboskel og voldens hældning må ikke udgøre en risiko for nedskridning.
25. Den eksisterende læhegn langs arealets vestlige side må ikke fjernes.

Skelgennemgravning

26. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

¹³ Hjemlen findes i råstofloven § 10, stk. 3

Anlæg på skråninger under indvinding

27. Under gravning og fordeling af overjord må skrænterne ikke have anlæg/hældning, så der er fare for udskridning.

2.1.3 Driftstider

Tilladelige driftstider er opført i tabel 1.

Driftstider	Hverdage
Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg mv.	Kl. 07.00 – 16.00
Udlevering af læsning, herunder kørsel indenfor råstofgravens område	Kl. 06.30 – 16.00

Tabel 1 – Tilladte driftstider

28. Der må ikke arbejdes i råstofgraven udenfor den tilladte driftstid, og der må ikke forekomme drift i råstofgraven i weekender og helligdage.
29. En udvidelse af driftstiden kan aftales med Region Nordjylland. En udvidelse er kun mulig i kortere perioder og kun i tilfælde af, at der findes specielle årsager hertil. Ansøgning om udvidelse af de normale driftstider skal være Region Nordjylland i hænde senest 14 dage før afvigelsen forventes at være nødvendig.
30. Uden for driftstid skal adgangsvejen til råstofgraven være aflåst/afspærret med hegn, bom, kæde eller lignende.

2.1.4 Efterbehandling

31. Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles i overensstemmelse med en efterbehandlingsplan, der er godkendt af Region Nordjylland. Arealet kan efterbehandles til natur, ekstensiv landbrugs- eller skovdrift, rekreative formål eller en kombination af disse.
32. Der må ikke anvendes gødning og pesticider på det efterbehandlede areal.

Vilkår ved efterbehandling til ekstensivt landbrugs- eller skovdrift

33. Skrænterne skal efterbehandles til en hældning ikke stejlere end 1: 5
34. Ved efterbehandling til skov skal der udlægges muld og skoven skal beplantes med hjemmehørende træ- og buskearter.
35. Jordlagene skal opbygges sådan, at jorden bliver bedst mulig til skov- og jordbrug bagefter. Det kan betyde, at indvinder skal bytte om på overjordens forskellige lag, hvis indvinder støder på lag med bedre egenskaber end det, der oprindeligt lå øverst. F.eks. skal jord med mest ler ligge øverst lige under muldlaget, mens bagharp skal ligge nederst.
36. Ved efterbehandling skal der ske grubning af gravens bund.

Vilkår ved efterbehandling til naturformål

37. Skrænterne skal efterbehandles til en hældning ikke stejlere end 1: 2 idet skrænterne skal udjævnnes med bløde hældninger, så området tilpasses landskabet.
38. Der må ikke udlægges muld i forbindelse med efterbehandling til natur.

Generelle vilkår vedr. overjord og muld

39. Den nødvendige mængde muld og overjord til efterbehandling skal til enhver tid forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.
40. Overjord og muld skal opbevares i adskilte depoter. Under depoter for overjord skal mulden være rømmet af, inden opbygningen af depotet påbegynder.
41. Jord med humus i, fx muld, tørvejord og lignende, må ved efterbehandlingen ikke tildækkes af andre jordarter, da indholdet af organisk materiale ved tildækning giver risiko for forurening af grundvandet på grund af nedbrydning af det organiske materiale.
42. Overjord og muld på arealet mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen skal rømmes af, inden skråningerne dozes ned. Når de har det rette anlæg, lægges overjord og muld på igen.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingsplan

43. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinder og ejer(e), indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
44. En eventuel ny indvinder skal komme med forslag til grave- og efterbehandlingsplan, som Region Nordjylland skal godkende.
45. Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvinding og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Region Nordjylland kan kræve, at der skal foretages et nivellement og en opmåling, hvis grave- og efterbehandlingsplanen skal revideres.
46. Såvel lodsejer/grundejer og indvinder har pligt til at rette sig efter de henvisninger, som Region Nordjylland måtte give for at udføre alle de arbejder, planen handler om.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingen

47. I tilfælde af, at der under gravningen afdækkes særlige landskabsformer, blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning, den geologiske historie eller de geologiske processer skal disse søges bevaret.
48. I forbindelse med efterbehandlingen kan der efterlades geologiske profiler efter aftale med Region Nordjylland.
49. Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets reetablering.
50. Alle bygninger, produktionsanlæg og installationer, der er etableret i forbindelse med råstofindvindingen fjernes fra arealerne inden efterbehandlingen kan godkendes.

51. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den 1. september 2031.
52. Inden større arbejder med at efterbehandle sættes i gang, skal Region Nordjylland have besked om det, så eventuelle tvivlsspørgsmål kan blive afklaret.
53. Når efterbehandlingen er slut, skal Region Nordjylland have besked om det. Region Nordjylland skal foretage tilsyn inden efterbehandlingen kan godkendes.
54. Pligten til at afslutte efterbehandlingen indtræder, hvis indvindingen har ligget stille i et år, og omgående hvis tilladelsen bliver kaldt tilbage, med mindre du/I har en særlig aftale med Region Nordjylland om en længere frist.

2.1.5 Forebyggelse mod jord- og grundvandsforurening

55. Hvis der sker uheld, hvor der spildes olie eller brændstof, skal der gøres en omgående afværgeindsats ved kontakt til Beredskabsstyrelsen og orientering til Region Nordjylland.

Brændstofftanke

56. Tanke/beholdere til flydende brændstof, olieprodukter mv. skal placeres i tætte opsamlingskar, der kan rumme indholdet af den største tank/beholder anbragt deri. For at undgå regnvand i opsamlingsbeholderen skal det hele være overdækket. Optankning skal foregå under konstant opsyn.
57. Tanke skal være typegodkendt efter olietankbekendtgørelsen og skal være dobbeltskrogede.
58. Der må ikke opbevares/henstå særskilte brændstofftanke i graven. Undtaget herfra er indbyggede tanke på mobile/stationære behandlingsanlæg.
59. Udstyr til tankning skal være opsat/indrettet med automatisk stop ved fuld tank og således, at et eventuelt spild i forbindelse med tankning kan tilbageholdes og opsamles.

Kørende og stationært materiel

60. Hvis der udenfor råstofgravens driftstider, se afsnit "Driftstider", skal henstå køretøjer i selve råstofgraven, skal dette ske på et befæstet areal. Det befæstede areal skal være indrettet således, at spildte væsker ikke kan løbe væk eller sive ned.
61. Alt stationært og kørende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres. Der må ikke ske reparationer i råstofgraven, undtaget hvis dette sker på et impermeabelt underlag. Eventuelle reparationer skal foregå indenfor råstofgravens tilladte driftstider.
62. Der må ikke ske vask af materiel i råstofgraven.
63. Hvis der ønskes opstilling af andet materiel end det ansøgte: en gummiged, en harpe og en tørsorteringsanlæg, skal der fremsendes oplysninger herom til Region Nordjylland, der i givet fald vil fastsætte de nødvendige supplerende vilkår.

Kemikalier

64. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer i råstofgraven, herunder kemiske midler til plantebekæmpelse, af hensyn til risikoen for forurening af grundvandet.
65. Brug af tøsalte eller midler til at dæmpe støv kan ske efter aftale med Region Nordjylland.

2.1.6 Affald

66. Råstofgraven må ikke bruges til at opbevare fyld, affald eller andet der ikke stammer fra graven. Der skal træffes foranstaltning til hindring af ukontrolleret aflæsning af affald og jordfyld.

Ejer og indvinder har ansvaret for, at der ikke – hverken midlertidigt eller varigt – henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

67. Affald skal bortskaffes i henhold til affaldsbekendtgørelsen og Brønderslev Kommunes "Regulativ for erhvervsaffald".

68. Eventuel tilførsel af jord til råstofgraven (§ 52-dispensation) skal søges særskilt hos Region Nordjylland.

2.1.7 Støj og vibrationer

69. Råstofgravens eksterne støjniveau må ikke overstige grænseværdierne, som det fremgår af tabel 2.

Tidsrum	Mandag – fredag kl. 07.00–18.00	Mandag – fredag kl. 18.00–22.00	Alle dage kl. 22.00–07.00	Maksimalværdi Kl. 22:00-07:00 Angivet som dB(A) med tids- vægtning fast
Områdetype:	Lørdag kl. 07.00–14.00	Lørdag kl. 14.00–22.00		
		Søn- og helligdage kl. 07.00–22.00		
Nærmest lig- gende enkeltbolig i det åbne land (sideslilles med områdetype 3)	55	45	40	55

Tabel 2 – Grænseværdier for støj målt efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger nummer 6/1984 eller beregnet efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nummer 5/1993 og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydniveau i dB (A).

De anførte grænseværdier i de tre første kolonner skal overholdes indenfor følgende referencetidsrum:

- For dagperioden på hverdage mandag til fredag samt søn- og helligdage kl. 07.00–18.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.
- I dagperioden på lørdage kl. 07.00–14.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 7 timer. I perioden fra kl. 14.00-18.00 på lørdage skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 4 timer.¹⁴
- For aftenperioden alle ugens dage kl. 18.00-22.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede time.
- For natperioden kl. 22.00-07.00 alle ugens dage skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time.

¹⁴ Fastsat efter "Orientering fra Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger", nr. 10, november 1989.

70. Ved boliger for ejeren eller indvinderen af råstofgrave må støjen dog overstige grænseværdierne.
71. Hvis der kommer klager over støjgener fra råstofgraven, eller råstofmyndigheden af anden grund finder det nødvendigt, skal indvinderen på råstofmyndighedens forlangende lade udføre målinger eller beregninger af støjniveauet efter de retningslinjer, som er angivet i Miljøstyrelsens vejledninger, jf. afsnittet om støj. Målingerne eller beregningerne foretages af et firma, der enten er akkrediteret til det eller godkendt af råstofmyndigheden. Målinger eller beregninger udføres normalt højst en gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Der skal aftales med Region Nordjylland, hvor der skal måles.
72. Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier – fratrukket ubestemtheden på målingen – er mindre eller lig med støjgrænseværdien. Målingerne og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes, jf. Miljøstyrelsens støjvejledninger. Støjmålinger eller støjberegninger skal udføres og gennemføres under forhold, hvor råstofgraven er i fuld drift.
73. Hvis målingerne eller beregningerne viser, at støjen er højere end tilladt, skal indvinderen sørge for, at der bliver gjort noget for at dæmpe støjen. Nye målinger eller beregninger skal kunne bevise, at støjen derefter ligger indenfor det tilladte.

Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om nødvendigt kræves støjdempet, så grænseværdierne kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummibelægning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

74. Indvinderen skal afholde alle udgifter til støjmålinger og –beregninger.

Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

75. Der accepteres i anlægs- og efterbehandlingsfasen en periode på 3 uger om året, hvor der i tidsrummet kl. 7.00-17.00 på hverdage accepteres et støjniveau på 60 dB(A)
76. Indvinder skal underrette Region Nordjylland om, hvilken periode der forventes et højere støjniveau senest 5 arbejdsdage før, de støjende arbejder skal foretages.

Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

77. Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af råstofgravens bidrag til støjen, målt indendørs i de berørte bygninger, overstiger grænseværdierne, som fremgår af Tabel 3.

Anvendelse	A-vægtet Lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet Infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende		
Aften/nat (kl. 18.00-07.00)	20	85
Dag (kl. 07.00-18.00)	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Tabel 3 – Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 Pa).

Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB.

78. Driften af råstofgraven må ikke medføre, at der udsendes vibrationer, som overstiger grænseværdierne, jf. Tabel 4, målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger.

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau Law i dB
Boliger i det åbne land (hele døgnet)	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	80
Erhvervsbebyggelse	85

Tabel 4 – Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S.

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

79. Efterfølgende skal indvinderen på forlangende fra og efter nærmere aftale med Region Nordjylland, fx ved naboklager, lade udføre målinger og beregninger til dokumentation af, at grænseværdierne, jf. tabel 3 og 4, er overholdt. Dokumentation sker ved fremsendelse af skriftlig rapport over målinger og beregninger til Region Nordjylland.

Hvis målinger viser, at den lavfrekvente støj, infralyd eller vibrationer er for store, skal de dæmpes ned. Derefter skal der laves nye målinger, som dokumenterer, at grænseværdierne nu kan overholdes. Der kan maksimalt kræves én måling af hver type pr. kilde pr. år.

80. Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen på det aktuelle område. Målinger eller beregninger skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Virksomheden afholder selv alle udgifter i forbindelse med dokumentation af de aktuelle vilkår.

81. Grænseværdierne for lavfrekvent støj og infralyd, jf. tabel 3 anses for overholdt, når et konkret måleresultat, uden tillæg eller fradrag for målingens ubestemthed, er lig med eller under den pågældende grænse.

Grænseværdierne for vibrationer, jf. tabel 4, anses for overholdt, når et konkret måleresultat ikke overskrider den pågældende grænse.

2.1.8 Støv

82. Virksomheden må ikke give anledning til støvgener udenfor virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige for omgivelserne.
83. Hvis der bliver konstateret støvgener, der opstår pga. råstofgravens drift, skal der træffes foranstaltninger, der nedbringer generne efter nærmere anvisning af Region Nordjylland, såsom vanding af gravefronter, lagerbunker, interne veje mv. samt renholdelse af interne veje.
84. Virksomheder skal få mængden af støv fra arbejdspladsen målt af et firma, der er autoriseret til det, eller som Region Nordjylland har godkendt, hvis Regionen vurderer, at det er nødvendigt.

3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Tilladelsen til at indvinde råstoffer vil blive offentliggjort på Region Nordjyllands hjemmeside www.rn.dk/råstoffer. Det fremgår af hjemmesiden, hvilken dato afgørelsen er offentliggjort.

I denne tilladelse er der truffet afgørelse efter råstofloven.

Eventuel klage skal sendes til relevant myndighed, se afsnit 3.2.

3.1 Generel klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over en afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af klagenævnets hjemmeside (naevneneshus.dk). Klageportalen kan også findes på borger.dk og virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. For behandling af klager, der indbringes for Miljø- og Fødevareklagenævnet betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau). En klage afvises, hvis gebyret ikke betales indenfor en frist fastsat af klagenævnet. Klagen bliver først sendt videre når gebyret er betalt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes

En klage skal være modtaget på klagefristens sidste dag. Hvis fristen udløber på en lørdag eller søn- og helligdag, forlænges fristen til efterfølgende hverdag.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, og før det er meddelt virksomheden, at der ikke er klaget over tilladelsen. Hvis der bliver klaget over tilladelsen, vil Region Nordjylland orientere virksomheden om det.

3.2 Klagevejledning for de enkelte love

3.2.1 Afgørelse efter råstofloven

Der kan klages over afgørelsen, herunder konsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-områder og Bilag IV-arter, til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt eller offentlig bekendtgjort. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Nordjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse, jf. råstoflovens §§ 13-16.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.3 Underretning

Kopi af afgørelsen med tilhørende bilag er sendt til:

- Tino Christian Koustrup (lodsejer), tinokoustrup@gmail.com
- IE Sneverholt (lodsejer), kibsdal@kibsdal.dk
- Brønderslev Kommune, raadhus@99454545.dk og gorm.pilgaard.jorgensen@99454545.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Miljøstyrelsen Nordjylland, njl@mst.dk
- Skat, myndighed@skat.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Vendsyssel Historiske Museum, att. Morten Larsen, vhm@vhm.dk, mia@vhm.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN lokalafdeling, broenderslev@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- DOF lokalafdeling, broenderslev@dof.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Hellum Vandværk, ottobjerre@gmail.com
- TDC A/S, tdckabel@tdc.dk
- Telia Danmark, kf@telia.dk
- Globalconnect A/S, ledninger@globalconnect.dk
- STOfA A/S, ler_stofa@stofa.dk
- N1 A/S, kontakt@n1.dk
- Evida Nord A/S, ledningsinfo@gasnet.dk
- Ejere/beboere på Dybvadvej 50, 9740 Jerslev J, karleby.hellum@gmail.com
- Ejere/beboere på Mærkmosevej 33, 9740 Jerslev J, marcoquarino@gmail.com

4. Grundlag for tilladelsen

4.1 Ansøgningens indhold

Region Nordjylland har den 28. august 2020 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding af sand, sten og grus på matrikelnummer 15h og del af matr.nr. 15l Den mellemste Del, Hellum, Mærkmosevej, 9740 Jerslev J, Brønderslev Kommune.

Ansøgningen omfatter følgende:

- Ansøgningskema dateret 24. august 2020
- Matrikelnumrene 15h og del af matr.nr. 15l Den mellemste Del, Hellum, Mærkmosevej, 9740 Jerslev J
- Det ansøgte graveareal udgør ca. 6,5 hektar, se bilag B
- Der forventes en årlig indvinding på 50.000 m³ sand, sten og grus
- Der ansøges om indvinding over grundvandsspejlet
- Der er ansøgt indvinding ned til kote 49,5 meter (DVR90)
- Der ansøges om tilladelse til gravning indtil 2030
- Der er ikke angivet ønske om formålet ved efterbehandling
- Oplysninger om maskinpark: en gummiged, en harpe, tørsorteringsanlæg
- Der oplyses et forventet forbrug af 18.000 liter dieselolie pr. år.
- Der oplyses om, at der ikke bliver placeret en brændstoftanke i graven
- Der oplyses, at der bliver placeret en skurvogn med opsamlingsstank til spildevand (der foreligger dog ikke en byggetilladelse)
- Der oplyses, at der ikke bliver dannet affald
- Det oplyses, at der bliver etableret støjvolde og at støvproblemer bliver bekæmpet med vand
- Der bliver etableret adgangsvej til Mærkmosevej og al trafik til og fra råstofgraven går som udgangspunkt mod nord via Dybvadvej
- Der ansøges om driftstider fra 6:30 til 16:00 mandag til fredag

Der er vedlagt ansøgningen følgende bilag:

- Udskrift af tinglysning
- Kort 1:2394 med angivelse af adgangsvej
- Ansøgningskema efter Miljøvurderingsloven
- Borerapporter

4.2 Høring vedr. ansøgning

4.2.1 Myndigheder, forsyningsselskaber og landsdækkende foreninger

Der er foretaget høring på baggrund af ansøgningsmaterialet ved andre myndigheder og forsyningsselskaber samt landsdækkende foreninger.

Der er indkommet følgende skriftlige indlæg:

Hørings svar fra Brønderslev Kommune (kursiv)

Det fremgår af Brønderslev Kommunes høringssvar til Råstofplan 2020, fremsendt tidligere på året, at:

"Flere af graveområderne i Råstofplan 2020 ligger i kommuneplanudpegningerne særligt værdifuldt landskab samt større uforstyrrede landskaber. De særlige værdifulde landskaber er landskaber med tydelige karaktertræk og ofte en stræk geologisk fortælling. Gravområder omkring Jyske Ås er del af et af de mest værdifulde

og større sammenhængende landskaber i Brønderslev Kommune. Det kuperede terræn i disse områder medvirker desuden til, at råstofgravning potentielt kan påvirke landskabet visuelt på store afstande. Det er ikke hensigtsmæssigt hvis råstof-gravningen medfører landskabelige påvirkning af landskabet, giver gener i driftsfasen og/eller udviser karakteristiske landskabstræk.

Fire af gravområderne ligger inden for udpegningen større uforstyrrede landskaber. De uforstyrrede landskaber skal så vidt muligt friholdes for anlæg og støjkluder med en stor visuel eller fysisk påvirkning af landskabet. Det er derfor ikke hensigtsmæssige at lave råstofindvinding inden for denne udpegning.

Hvis områderne til råstofindvinding fastholdes indenfor disse landskabsudpegninger, bør der redegøres for den landskabelige påvirkning af områderne og de visuelle påvirkninger af de omkringliggende landskaber. Det bør eftervises hvordan råstofgravning med særlige hensyn kan påvirke landskabet mindst muligt. Der bør desuden stilles vilkår om landskabelig retablering efter endt råstofgravning. Brønderslev Kommune henstiller derfor til, at der skal tages særlige hensyn til landskabet ved råstofindvinding i disse områder.”

Råstofområdet på Mærkmoesevej, som næverende ansøgning omhandler, er et af de områder, der omtales i citatet ovenfor.

Særligt skal hensynet til efterbehandlingen af området tages i betragtning således landskabet, naturen, de rekreative forhold og grundvandet efterfølgende beskyttes i videst muligt omfang.

Grundvand

Lokaliteten er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), hvilket medfører, at der ikke må udlægges nye arealer til virksomheder eller anlæg, der medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet.

I Brønderslev Kommunes administrationsgrundlag til indsatsplanlægning for grundvandsbeskyttelse er det nævnt, at ”i indvindingsoplande og OSD må arealanvendelsen ikke ændres til mere grundvandstruende aktiviteter”.

Derudover er det også nævnt, at ”der må ikke etableres nye, potentielt miljøbelastende aktiviteter i en afstand af minimum 300 m fra et alment vandværks boringer (evt. større afstand hvor et BNBO er større end de 300 meter)”.

Råstofindvinding er derfor som udgangspunkt ikke ønsket indenfor indvindingsoplande og OSD.

Det er Brønderslev Kommunes vurdering, at der med de ovennævnte faktorer ikke er tale om en virksomhed/aktivitet der medfører en væsentlig fare for forurening af grundvandet. Derfor ser Brønderslev Kommunes heller ikke nogen hindring for at aktiviteten godkendes, ud fra et grundvandsmæssigt perspektiv.

Der bør i en godkendelse til råstofindvinding stilles vilkår for, hvorledes maskinerne i graveområdet skal tages således, at risikoen for evt. spild af brændstof minimeres. Det anses for vigtigt at indskærpe, at der ikke må ske opstilling af brændstofftank eller anden deponering af kemikalier på lokaliteten uden særskilt tilladelse fra Kommunen. Hvis der ved senere lejlighed ønskes opstillet tanke etc. på lokaliteten, skal der redegøres for, at de har en beskaffenhed, som ikke medfører en væsentlig fare for udslip til omgivelserne og dermed kan true det underliggende grundvand.

For krav til efterbehandling indenfor OSD, se punktet ”Efterbehandling”.

Natur

Det fremgår, ved gennemgang af luftfoto for området, at der fra ca. 2011 opstår et fugtigt område, som har karakter af sø. Området er angivet på kortet nedenfor. Søen er ikke vejledende registreret som beskyttet natur.

Det fremgår af luftfoto, at der er en begyndende natur udvikling på arealet, og at der er vand i søen på alle luftfoto fra 2011-2020. Det vurderes således at søen kan være omfattet af § 3 beskyttelsen i Naturbeskyttelsen.

Såfremt, at søen er beskyttet, må der ikke foretages aktiviteter, som kan påvirke tilstanden i søen negativt. Der er en dispensations mulighed i Naturbeskyttelsesloven, men denne administreres meget restriktivt, og det er således kun i særlige tilfælde, at der kan dispenseres. Om der er mulighed for at kunne meddele dispensation i dette tilfælde, kræver en nærmere vurdering. Om søen er beskyttet, har ikke været muligt at afgøre i høringsperioden, bl.a. pga. Covid 19 restriktioner. Dette vil afklares hurtigst muligt efterfølgende. Det er uden betydning for beskyttelsen om søen er vejledende registreret eller ej.

Rekreative stier

Langs Østermarksvej i den sydligste del af graveområdet forløber Vendsysselruten, som er en regional vandrerrute, som forløber fra Saltum Strand til Jyske Ås. Ruten skaber dermed også forbindelse mellem de to nationale ruter Hærvejen og Nordsøstien. Det bør sikres, at en eventuel råstofindvinding, særligt i den sydlige del, reguleres således, at det sikres at oplevelsen fortsat er af høj landskabelig og rekreativ værdi.

Planlægning og kommuneplan

Råstofområdet ligger i et område udpeget i kommuneplanen som særligt værdifulde naturområder, større uforstyrrede landskaber og særligt værdifulde landskaber. Jf. Kommuneplanen skal der i disse områder tages stort hensyn til de landskabelige forhold og områdets naturværdier ved etablering af eksempelvis råstofindvinding. På baggrund af landskabets høje kvalitet bør der stilles krav om afskærmende beplantning i driftsfasen, så dette påvirkes mindst muligt. Se desuden beskrivelsen vedr. landskabet i indledningen.

For krav til efterbehandling indenfor de omtalte kommuneplanudpegninger, se punktet "Efterbehandling".

Trafik

Dybvadvej er en adgangsbegrænset kommunevej, og derfor skal adgangen til matrikel 15I foregå via Mærkmosevej. Adgangen til matriklen skal være 20 meter fra kantlinjen af Dybvadvej, for mindst mulig sli-tage på Mærkmosevej. Adgangen til matriklen skal have en minimumsbredde på 5 meter, for at ind- og ud-kørsel er mulig på samme tid.

Støj og støv

Indvinding af sand kan medføre støv- og støjgener. Ansøger foreslår selv, at støvgener bekæmpes med vand. Der skal stilles vilkår herom i den endelige tilladelse. Hvis dette er tilfældet, er Brønderslev Kommune enig i, at støv ikke antages at medføre væsentlige miljøpåvirkninger.

Der er ikke vedlagt information om støjberegninger. Det oplyses, at der er drift på hverdage kl. 6.30-16. Det oplyses endvidere, at støjgrænserne vil blive overholdt ved etablering af en støjvold. På det foreliggende grundlag er det ikke muligt at vurdere, om de vejledende støjgrænser kan overholdes. Dette skal sikres via vilkår i den endelige tilladelse.

Efterbehandling

Brønderslev Kommune henviser til punktet "Efterbehandling af råstofgrave" i kommunens høringssvar til råstofplan 2020, hvor det fremgår at:

"Brønderslev Kommune henviser til kommuneplanens retningslinje 2.3.3 "Areal anvendelse efter endt råstofgravning", hvori det fremgår, at råstofgrave som udgangspunkt skal efterbehandles til natur formål, ekstensiv landbrugsdrift, ekstensiv skovdrift eller rekreative formål.

Råstofgrave skal altid efterbehandles til et af de ovennævnte formål, hvis råstofgraven ligger i et område med særlige drikkevands interesser, indvindingsopland til almene vandværker, hvis der graves under grund-

vandsspejlet eller hvis råstofgravningen foregår indenfor kommuneplanudpegningerne: potentielle naturområder, særligt værdifulde naturområder, økologiske forbindelser, potentielle økologiske forbindelser, særligt værdifulde landskaber eller øvrige højt prioriterede landskaber. Region Nordjylland skal sikre, at efterbehandlingsplaner og gravetilladelser ikke strider mod kommuneplanens udpegninger.

Brønderslev Kommune giver gerne regionen bistand med udtalelser herom i forbindelse med regionens sagsbehandling.”

Da graveområdet er placeret i særligt værdifulde naturområder, større uforstyrrede landskaber og særligt værdifulde landskaber, skal området altså efterbehandles som angivet ovenfor.

Det fremgår desuden at:

”Efterbehandlingen skal som udgangspunkt altid ske med stor vægt på landskabelige hensyn. Dette er i særdeleshed vigtigt ved efterbehandlingen af graveområder i kommuneplanudpegningerne særligt værdifulde landskaber og større uforstyrrede landskaber. Jf. retningslinjerne for Brønderslev Kommunes Kommuneplan skal anlæg, som støjer og/eller ændre landskabet som udgangspunkt placeres udenfor disse udpegninger. Hvis dette ikke kan lade sig gøre, skal de anlægges således, at de har mindst mulig påvirkning på landskabet. I dette tilfælde vurderes det, at der skal forelægges en plan for den landskabelige efterbehandling af områderne, som skal sikre, at de landskabelige værdier i området sikres og styrkes efter endt råstofgravning.

Yderligere er det som generel retningslinje i Brønderslev Kommunes administrationsgrundlag for indsatsplanlægning for grundvandsbeskyttelse angivet, at ”i indvindingsoplande og OSD (særlige drikkevandsinteresse) må arealanvendelsen ikke ændres til mere grundvandstruende aktiviteter”.

Råstofindvinding er derfor som udgangspunkt uønsket indenfor indvindingsoplande og OSD. Derudover er det angivet at ”der må ikke etableres nye, potentielt miljøbelastende aktiviteter i en afstand af minimum 300 m fra et alment vandværks borer (evt. større afstand hvor et BNBO er større end de 300 meter)”. Ved en råstofindvinding reduceres det beskyttende lag over grundvandsmagasinet, hvormed en eventuel forurening lettere når dette. Råstofindvinding er derfor som udgangspunkt ikke ønsket indenfor indvindingsoplande og OSD.

Hvis råstofindvinding alligevel finder sted indenfor OSD eller indvindingsoplande skal graveområdet efterbehandles som angivet ovenfor, og samtidig må arealet ikke sprøjtes, gødskes eller på anden måde udsættes for forurening, der kan påvirke grundvandet.”

Graveområdet skal altså på baggrund af udpegninger som OSD, samt udpegningerne i kommuneplanen efterbehandles til natur formål, ekstensiv landbrugsdrift, ekstensiv skovdrift eller rekreative formål, ligesom efterbehandlingen skal tage store hensyn til landskabet, og samtidig må arealet ikke sprøjtes, gødskes eller på anden måde udsættes for forurening, der kan påvirke grundvandet.

Sammenfatning

På baggrund af ovenstående redegørelse henstiller Brønderslev Kommune til, at der i en eventuel tilladelse til råstofindvinding stilles krav som i høj grad sikre naturen, rekreative forhold, landskabelige værdier og grundvandet både i driftsfasen, og i særlig høj grad i forbindelse med efterbehandlingen af området.

Desuden skal det undersøges nærmere om graveområdet indeholder en beskyttet sø, og hvis dette er tilfældet, om der kan dispenseres til at ændre tilstanden af denne.

Landskabsforhold ved råstofgravning på Mærkmosevej 40

Området ligger inden for udpegning af større sammenhængende landskaber og direkte op til udpegningen af bevaringsværdige landskaber i forslag til kommuneplan 2021. Råstofgravning vil ændre landskabets karakter, det er derfor problematisk at området er udlagt råstofgrav. Brønderslev Kommune indgav hørings svar til

forslag til Råstofplan 2020, som opfordrede til at udtage dette område af råstofplanen. Dette blev ikke imødekommet.

De foreslået tilpasninger skal forsøge at mindske råstofgravningens landskabelige påvirkning.

Området ligger et kuperet landskab, der store bløde bakker, som har en mellemstor skala. Komplexitet i landskabet er sammensat idet der er mange forskellige elementer som skovområder, læhegn og ådale i sammenhængende med det kuperer terræn. Landskabsrummene varierer idet der både er afgrænset rum hvor terrænet er lavt, og de højere steder i terrænet er åbne rum med lange kig.

Landskabshensyn under råstofgravning

Området ligger højt i terræn og er derfor være synligt på afstand. Der kan ikke laves afskærmende foranstaltninger som væsentligt slører råstofgravningens landskabelig påvirkning på afstand. Landskabshensyn og afskærmende foranstaltninger kan dog mindske råstofgravningens påvirkning af landskabet tæt på.

Der være afskærmende beplantning i form af læhegn som områdets afgrænsning mod øst og vest. Dette følger beplantningsstrukturen i området. Der er eksisterende læhegn mod øst og delvist mod vest. Der skal etableres nyt læhegn mod vest og det eksisterende mod øst skal delvist forstærkes. Det skal være tre rækkede læhegn. Området skal mod syd afgrænse af en jordvold, som ikke må være højere end 2,5 m målt fra vejen. Da den ikke må skabe en unødvendig stor barriere i landskabet. Fra nord er området mindre synligt end fra de andre sider på grund af terræn forhold og afstand til omkringliggende veje. Her stilles der ikke landskabelige krav til hvordan afskæringen skal udføres.

Landskabshensyn efter endt råstofgravning

Området ligger højt det kuperet landskab og der er bløde bakker inden for selve området.

Efter endt råstofgravning skal området opfyldes så det ligger i niveau med de omkringliggende områder. Området kan udjævnes til at være forholdsvist fladt, da det er et mindre område. Terrænforskellene de forskellige omkringliggende områder skal udjævnes inden for området med bløde hældninger, som passer ind i landskabet.

Retablering skal desuden ske uden brug af muld, således at der dannes næringsfattige jorder i området, som tilgodeser mindre udbredte arter og dermed styrker biodiversiteten.

Høringsvar fra Vendsyssel Historiske Museum (kursiv)

Vendsyssel Historiske Museum er gennem høring af ansøgning til råstof tilladelse blevet bekendt med interessen for at indvinde råstoffer på dele af matr. 15h og 15l, Den mellemste Del, Hellum, svarende til et samlet areal på 6,5 ha.

Indvindingsarealet er beliggende på et sydvendt terrænfald, der afsluttes ved et mindre bækløb. Egnen er generelt præget af en del konturer, og rummer et meget tæt pakket fortidsmindelandskab, herunder med særligt mange gravhøje særligt nord for indvindingsarealet, men også mod syd og øst. Arealet har tidligere været anvendt som landbrugsjord, og en gennemgang af historiske luftfotos (1954, 1995-nu), reliefkort (2008) og ældre kortmateriale (høje og lave målebordsblade) antyder, at arealet ikke i nyere tid har været bebygget, hvorfor eventuelle skjulte fortidsminder kan være velbevarede

På selve indvindingsarealet er der ikke registreret fortidsminder, men i det umiddelbare nærrområde (op til 250 m fra arealets grænse), er der registreret følgende kendte fortidsminder.

• Gravhøje, bronzealder (fredede) - Fredede gravhøje, der er synlig i terrænet. Indgår i et større kompleks af gravhøje, der er placeret på plateauet nord for indvindingsarealet. sb.nr. 100206-37, -38

- *Gravhøje, bronzealder - Gravhøje fra bronzealder registreret ved herredsberejsningen i slutningen af sb.nr. 100206-39, -40, -41*
- *Langdyssse, yngre stenalder - Forud for råstofgravning i 1989 blev langdyssen registreret arkæologisk. sb.nr. 100206-42*

I det udvidede nærrområde (svarende til 250-1000 m fra projektarealets grænse) er der et meget stort antal registrerede fortidsminder.

Museets anbefaling

På ovenstående topografiske og kulturhistoriske baggrund er det Vendsyssel Historiske Museums vurdering, at der er stor sandsynlighed for at påtræffe skjulte fortidsminder i forbindelse med indvindingen på arealet. Opmærksomheden henledes på de mange gravhøje i nærområdet, hvorfor det mest sandsynlige vil være bebyggelsesspor fra bronze- og/eller jernalder, relateret til gravhøjene.

Museet anbefaler derfor, at indvinder forud for eventuel anlægsaktivitet lader museet gennemføre en arkæologisk forundersøgelse for at få af- eller bekræftet tilstedeværelsen af skjulte fortidsminder indenfor det pågældende anlægsområde jf. museumslovens §25 -26.

Hvis det samlede anlægsareal overstiger 5.000 m², skal udgiften til en forundersøgelse bekostes af bygherren. Den økonomiske omkostning ved gennemførelse af en forundersøgelse kan variere afhængig af land-skabstype, fundforhold, arealets størrelse, undersøgelsestype etc. Som et orienterende tiltag har Slots- og Kulturstyrelsen nedsat nogle nøgletal som vejledning til museum og bygherre om den økonomiske omkostnings størrelse, jf.: <https://slks.dk/arkaeologisk-vejledning/introduktion-for-bygherre/> Museet udfærdiger gerne på bygherres ønske et konkret maksimumsbudget for forundersøgelsen, der har gyldighed i 1 år.

Om arkæologiske forundersøgelser

Fordelen for bygherre ved at tillade en forundersøgelse er, at museets arkæologer på et tidligt tidspunkt i processen, inden selve indvindingsarbejdet går i gang, kan afslutte deres arbejde, sådan at dette ikke bliver forsinket af en arkæologisk udgravning.

Hvis der ved forundersøgelsen bliver gjort fund af væsentlige fortidsminder, kan bygherre:

- *vælge at flytte indvindingsarbejdet*
- *bede museet udarbejde et budget for en udgravning; udgravningen betales da af bygherre.*

Efter at bygherre har modtaget budgettet for en egentlig arkæologisk udgravning, kan bygherre:

- *godkende det, og udgravningerne går i gang*
- *opgive at indvinde på det pågældende område*

I Museumsloven fremgår det, at arkæologien ikke må være en urimelig merudgift i forbindelse med bygge- og anlægsvirksomhed. Såfremt Slots- og Kulturstyrelsen skønner, at dette er tilfældet, kan der ydes tilskud til den arkæologiske undersøgelse. Denne mulighed er kun tilstede såfremt bygherre har indvilget i en forundersøgelse.

Hvis der ved forundersøgelsen ikke påvises nogen væsentlige fortidsminder, foretager museet sig ikke yderligere. Skulle man efterfølgende ved anlægsarbejdet alligevel påtræffe fortidsminder, skal anlægsarbejdet

standsnes i det omfang, det berører fortidsmindet, men udgiften til en arkæologisk udgravning vil i det tilfælde påhvile Slots- og Kulturstyrelsen og ikke bygherre.

En forundersøgelse består i udlægning af et antal, ca. 2 m brede, søgegrøfter, der graves med en gravemaskine. Dette arbejde følges af en arkæolog, der registrerer eventuelle fortidsminder, som måtte kunne ses dels i jordlagene og dels i toppen af undergrunden (typisk stolpehuller, affaldsgruber, ildsteder, grave og lignende).

På baggrund af de resultater, der måtte fremkomme ved en sådan forundersøgelse, tager museet stilling til, om der er behov for en egentlig arkæologisk udgravning på området.

Hørings svar fra Hellum Vandværk (kursiv)

Hellum Vandværk er beliggende i et område der er udpeget som OSD (Område med særlige drikkevandsinteresser.) Vores registrerede indvindingsopland er på 33,5 hektar, nogenlunde cirkulært placeret omkring Hellum By og nærmeste landbrugsareal. Nyere undersøgelser fra GeoDanmark viser dog, at vores indvindingsopland er ca. tre gange større, strækkende sig mod nord/nordøst i forhold til det registrerede område. Vi udvinder vand fra KS 3 – KS 4 og er filtersat ved 37,5 til 40,5 m under niveau. Vi udvinder vand af vandtype D (Gammelt vand, indeholder ikke ilt eller Nitrat.). Der er ca. 15 m ler over magasinet i kildevandsområdet, tiltagende mod SV og aftagende mod NØ.

Herefter følger vores redegørelse på grundlag af "Naturstyrelsens redegørelse for kortlægningsområde Brønderslev."

Lerlaget på 15 m lige over det umiddelbare indvindingsmagasin er ikke udbredt i området omkring Hellum. Som nævnt er det aftagende mod NØ. I Naturstyrelsens kortlægning af Brønderslev Kommune fremgår det, at hele området har et meget uensartet lerlag. Ifølge Naturstyrelsens kortlægning er der mellem 5 og 15 m ler i det område, hvor der er givet tilladelse til råstofindvinding. Dette er i overensstemmelse med det aftagende lerlag i nordlig og østlig retning fra Hellum. Af Naturstyrelsens redegørelse for Brønderslev fremgår det, at betegnelsen "god beskyttelse" kun kan opnås, hvis der er mere end 15 meter ler. Af samme redegørelse fremgår det på side 59; Citat: "Generelt er der ikke tale om velbeskyttede forhold." Citat slut. Naturstyrelsen bemærker på side 92 i redegørelsen, Citat: "Desuden er vidensniveauet øget i forhold til beskyttende lerdæklag og grundvandskemi, som afspejler påvirkning fra overfladen." Citat slut.

Det er korrekt som nævnt af Region Nordjylland, at grundvandsstrømningen fra "Jyske Ås" fortrinsvis er sydgående og mod kysten. Tæt på er der dog også strømninger til alle lavere liggende områder. Potentialekort for S3/S4 (Figur 4-26.) i Naturstyrelsens redegørelse viser, at grundvandsstrømningerne er mere flade her. Grundvandet strømmer horisontalt svagt mod lavereliggende potentiale. Hellum er lavtliggende i forhold til Jyske Ås. Naturstyrelsens redegørelse viser at den horisontale tilgang i det nedre sandlag er 29 mm og afgangen er 108 mm.. Det nedre vandførende lag modtager i alt 114 mm og afgiver 29 mm.. Noget af grundvandsstrømningen fra øst lander altså i Hellum Vandværks magasin.

Af Naturstyrelsens redegørelse fremgår det endvidere, at Hellum Vandværks indvindingsområde er placeret i et område Naturstyrelsen betragter som Nitratfølsomt indvindingsområde.

Sådan er virkeligheden i dag, forinden der eventuelt foretages fysiske indgreb på arealet. Men med fjernelse af 8 meter beskyttelseslag på et areal af 6,5 hektar, ændres forudsætningerne for ovennævnte tal. Dette skal så sammenholdes med at risikoen for påvirkning af grundvandet forstærkes af, at der i umiddelbar tilknytning til det udpegede areal, indenfor de seneste 20 år på væsentlig større arealer nord og nordøst for det potentielle råstofindvindingsareal, er udvundet sand og grus. I dag dyrkes disse områder som intensivt landbrug, med gødsning og sprøjtning med pesticider.

Hellum vandværk skal her bede Region Nordjylland om en redegørelse for, i hvilket omfang der er foretaget en undersøgelse af den samlede miljøpåvirkning og påvirkning af grundvandet, ud fra både den tidligere råstofindvinding og dens nuværende benyttelse, samt den potentielle råstofindvinding ved Mærkmosevej.

Vi vil her gerne henlede opmærksomheden på Folketingets beslutning om "indsatsplaner for beskyttelse af grundvandet". På den baggrund har landets kommuner og de dertil knyttede vandværker, de seneste tre år ydet en kæmpe indsats, for iværksættelse af tiltag til beskyttelse af grundvandet. For Hellums vedkommende drejer det sig bl.a. om restriktioner mod sprøjtning med pesticider.

I Hellum Vandværks bestyrelse er der en klar opfattelse af, at beskyttelse af vores grundvand, og dermed drikkevand, har allerhøjeste prioritet i Folketinget, kommunerne og hos vores miljømyndigheder. Denne holdning deler vi.

Vi noterer os, at Region Nordjylland i tilladelsen til råstofindvinding tilkendegiver; Citat: "Det ansøgte areal ligger indenfor et areal med særlige drikkevandsinteresser (OSD) samt nitratfølsomt indvindingsområde. Arealet er registreret som indsatsområde til beskyttelse af drikkevandsinteresser." Citat slut.

Et andet sted i tilladelsen til råstofindvinding står der; Citat: "Råstofindvinding i sig selv vil ikke være en risiko for grundvandet. Råstofindvindingen vil dog fjerne noget af den naturlige beskyttelse af grundvandet. Regionen kan derfor ikke afvise en fremtidig risiko for påvirkning af grundvandet." Citat slut.

Region Nordjylland tilkendegiver i tilladelsen, at man ikke finder det nødvendigt at lave en miljøkonsekvensrapport (Tidl. VVM.)!

Primært med disse tilkendegivelser fra Region Nordjyllands side, og som understøttes af Naturstyrelsens redegørelse, finder Hellum Vandværks bestyrelse det dybt bekymrende, at regionen har udstedt en tilladelse til råstofindvinding på arealet.

Fra COVI's miljørapport til Brønderslev Kommune: "Miljøvurdering af forslag til Kommuneplan 2021.":

Her gør COVI opmærksom på, at den danske vandforsyning er baseret på en ren grundvandsressource, der kan anvendes efter en simpel renseproces. Netop som det aktuelt foregår hos Hellum Vandværk. Derfor har Naturstyrelsen udpeget områder med særlige drikkevandsinteresser. I Brønderslev Kommune ligger disse områder øst for Brønderslev og i det kuperede naturområde vest for Jyske Ås. I COVI's rapport står der bl.a. Citat: "OSD-områder og indvindingsoplandene skal i grundvandsmæssig sammenhæng betragtes som beskyttelseszoner. Det er vigtigt at sikre, at der med Kommuneplan 2021 ikke tillades aktiviteter, der påvirker grundvandsressourcen hér." Citat slut.

Potentiel forurening i forbindelse med udgravning og transport af råstoffer.

Der er i ansøgningen om råstofindvinding angivet arbejde på alle hverdage fra kl. 6.30 til 16.00. (Ca. 250 dage pr. år.) Der er angivet et årligt forbrug på 18.000 l dieselolie til maskiner i udgravningen. Der bliver jvnf. ansøgningen udgravet 50.000 kubikmeter sand. Det svarer til ca. 2000 lastbiltransporter til og fra grusgraven pr. år (Ca. 8 lastbiler pr. dag.). I en periode over 10 år, er der her tale om en kraftig forurening af udstødningsrøg koncentreret på et meget begrænset område. En del af disse udstødningspartikler vil blive nedfældet, og danne en potentiel risiko for senere forurening af grundvandet. Og jo dybere gravearbejdet er, desto mindre vind er der til at føre udstødningsrøg fra maskiner og lastbiler væk.

Det er almindelig kendt i entreprenørbranchen, at en hårdtarbejdende gummiged har 5 til ti mere eller mindre alvorlige læk/sprængninger af hydraulik-slanger- eller samlinger pr. år. Det samme er tilfældet med entreprenørlastbiler, som er væsentlig hårdere presset end lastbiler til almindelig transport. Der er her en stor risiko for en potentiel forurening.

Hellum Vandværks bestyrelses samlede vurdering af projektet er, at der på sigt er overhængende risiko for forurening af grundvandet i vandværkets indvindingsområde. Vi skal derfor anmode om, at der ikke gives tilladelse til råstofindvinding på matr.nr. 15 h og 15 l, Hellum, Mærkmosevej.

Hørings svar fra Evida Service Nord A/S

Evida Service Nord A/S har oplyst, at de har en Ø125PM ledning som løber langs Dybvadvej. Idet afstanden til Dybvadvej er over 100 m giver det ikke anledning til konflikter.

4.2.2 Sagsparter

Der er foretaget partshøring på baggrund af ansøgningsmaterialet. Ansøgning om råstoftilladelse er fremsendt til følgende naboer/berørte parter:

- Ejere og beboere af Mærkmosevej 33, 9470 Jerslev J
- Ejere og beboere af Mærkmosevej 40, 9470 Jerslev J
- Ejere og beboere af Dybvadvej 50, 9470 Jerslev J
- Ejere og beboere af Dybvadvej 74, 9470 Jerslev J
- Ejere og beboere af Agnetevej 11, 9470 Jerslev J

Der er indkommet skriftlige indlæg fra 2 af de partshørte:

Begge høringssvar omtaler flere bekymringer de har omkring det ansøgte projekt. De partshørte er bekymret for både støj og støvgener og hvordan de kommer til at påvirke både deres huse og deres helbred. Der henvises til eksisterende støvgener fra Mærkmosevej, som forventes at bliver værre med lastbiltransport til og fra råstofgraven.

Der nævnes også, at da samme indvinder tidligere har haft indvindingstilladelse på arealet nord for Dybvadvej førte det til en del støvgener, samt problemer med vibrationer og rystelser af huset. Der blev også nævnt at driften af den tidligere råstofgrav ikke altid fulgte vilkårene i tilladelsen, og særligt har naboerne oplevet at driftstiderne ikke blev overholdt.

De partshørte er også bekymret for en fordobling af tung transport i området når transport til og fra den ansøgte råstofgrav sættes sammen med den eksisterende råstofgrav på Dybvadvej 81.

Til sidst nævner begge høringssvarene, at en tidligere indvinding på det ansøgte areal blev opgivet på grund af dårlig kvalitet af råstofforekomsten.

Det er Regionens vurdering, at råstofindvindingen ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende, når den gennemføres i overensstemmelse med det ansøgte og i overensstemmelse med denne tilladelse og de stillede vilkår.

4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse

4.3.1 Brønderslev Kommune

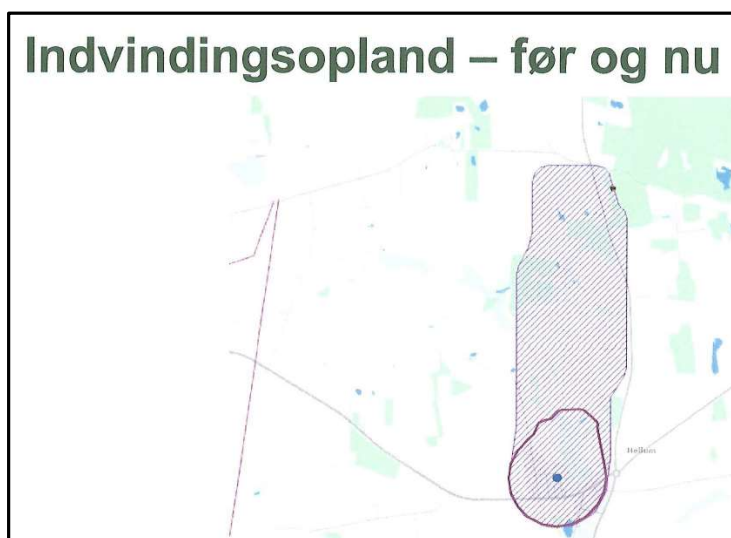
Udkast til tilladelse blev den 15. juli 2021 sendt i høring hos Brønderslev Kommune i henhold til råstoflovens § 10a om fastsættelse af vilkår for efterbehandling. Brønderslev Kommune har ikke sendt bemærkninger til udkastet.

4.3.2 Sagsparter

Udkast til tilladelse blev den 15. juli 2021 sendt i høring ved øvrige relevante myndigheder, organisationer samt berørte parter. Der er i den forbindelse kommet en bemærkning fra Hellum Vandværk.

Hellum Vandværk ønsker at supplere deres tidligere indsendte bemærkninger med oplysninger om, der foreligger nye oplysninger om udbredelsen af indvindingsoplandet for Hellum Vandværk – se nedenstående kort-udsnit. De nye oplysninger indikerer, at indvindingsoplandet strækker sig længere mod nord. Brønderslev Kommune har telefonisk oplyst (d.30. august 2021), at det nye udkast til placering af indvindingsoplandet er baseret på en ny grundvandsmodel. De nye beregninger afventer godkendelse fra staten og er således ikke officielle endnu.

Den ansøgte råstofindvinding ligger vest for indvindingsoplandet og ligger i område med særlige drikkevandsinteresser. Hvis de nye oplysninger om indvindingsoplandet lægges til grund, er der en afstand på ca. 570 m fra råstofindvindingen til indvindingsoplandet, hvor der i forhold til det hidtil kendte og officielle indvindingsopland er en afstand på ca. 700 m. I det råstofområde ligger i område med særlige drikkevandsinteresser stilles der vilkår om, at der ikke må anvendes gødning og pesticider når indvindingen er afsluttet. Graveområdet skal efterfølgende anvendes til natur og/eller ekstensivt landbrug og skovbrug. Region Nordjylland vurderer på baggrund af projektets karakter, grundvandsforholdene, samt forbuddet mod gødning og pesticider efter endt indvinding, at projektet ikke udgør en risiko for grundvandet. De nye oplysninger ændrer ikke på denne vurdering.

4.3.3 Ansøger

Udkast til tilladelse har desuden været i høring ved ansøger i henhold til forvaltningslovens §19. Ansøger havde ikke bemærkninger til udkast til tilladelsen.

5. Regionens behandling af sagen

5.1 Råstofplanen

Det ansøgte areal ligger ca. 12 km øst for Brønderslev og godt 600 m øst for Hellum By. Det ansøgte areal ligger i graveområde Hellum i Råstofplan 2016 for Region Nordjylland. Graveområdet er udlagt til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne indenfor området skal udnyttes og oparbejdes optimalt i overensstemmelse med deres kvalitet.

Indvindingstilladelser i graveområdet Hellum gives med følgende forudsætning jf. Råstofplan 2016:

Graveområdet Hellum ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser. Det efterbehandlede areal må derfor som udgangspunkt ikke sprøjtes, gødskes eller på anden måde udsættes for forurening, der kan påvirke grundvandet.

5.2 Miljøvurderingsloven¹⁵

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a 'Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning', jf. lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Region Nordjylland har derfor udført en screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse om, hvorvidt indvindingen kan have væsentlig virkning på miljøet og er omfattet af krav om miljøvurdering.

På baggrund af screeningen har Region Nordjylland vurderet, at projektet hverken på baggrund af karakter, placering eller kendetegn ved påvirkningen vil påvirke miljøet væsentligt. Region Nordjylland har den 31. marts 2021 truffet afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Afgørelsen er truffet efter Miljøvurderingslovens § 21. Afgørelsen kan ses på regionens hjemmeside www.rn.dk/rastoffer.

Regionen har i vurderingen lagt vægt på:

- Det vurderes, at de vejledende grænseværdier for støj kan overholdes.
- Projektet vurderes ikke at udgøre en risiko for forurening af grund- eller overfladevand.
- Det ansøgte projekt vurderes ikke at påvirke nærmeste fredede eller beskyttede naturområder.
- Den landskabelige påvirkning med ændring af arealanvendelsen er ikke reversibel. Det er muligt at tilpasse den landskabelige påvirkning, så området efter endt efterbehandling passer ind i det omkringliggende landskab i overensstemmelse med kommuneplanen.

Samlet set vurderes det, at projektet hverken på baggrund af placering eller karakter vil give anledning til væsentlige påvirkninger af miljøet.

¹⁵ Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), lovbek. nr. 1225 af 25. oktober 2018.

5.3 Kommuneplan og lokalplan

Området er medtaget som råstofvindingsområde, særligt værdifulde landskaber, større uforstyrrede landskaber samt potentielle naturområder i kommuneplanen for Brønderslev Kommune. Der er ingen lokalplan for området. I kommuneplanen er der angivet følgende retningslinjer for arealanvendelse:

Retningslinje 2.3.3 – Arealanvendelse efter endt råstofgravning:

- Af hensyn til risikoen for grundvandsforurening, naturens tilbagegang og befolkningens sundhed og friluftsliv bør alle færdiggravede arealer som hovedregel efterbehandles til rekreative formål, naturformål, ekstensiv landbrugsdrift¹ eller ekstensiv skovdrift, der ikke udgør nogen forureningsrisiko.
- Hvor der graves i områder med særlige drikkevandsinteresser eller indvindingsoplande til almene vandværker skal der altid efterbehandles til et eller flere af de ovennævnte formål.
- Hvor der graves i Brønderslevs Kommunens udpeget kyst- natur- og landskabsområder skal der altid efterbehandles til et eller flere af de ovennævnte formål.
- Hvor der graves under grundvandsspejl, skal der altid efterbehandles til natur eller rekreativ anvendelse.
- Ved efterbehandling og evt. plantning bør der kun bruges hjemmehørende, danske arter for at sikre den biologiske mangfoldighed.
- Efterbehandlingsplaner bør søge at sikre befolkningens sundhed, trivsel, naturkendskab og adgang til naturen gennem udlæg af stisystemer. Kun i særlige tilfælde bør der ikke være offentlig adgang eksempelvis ved forekomst af særligt truede arter der kan være væsentligt forstyrrede af rekreative aktiviteter.
- Efterbehandling til intensive jordbrugsformål kan kun ske hvis den fremtidige drift kan ske uden risiko for forurening.

Retningslinje 2.2.11 – Særligt værdifulde landskaber

De særligt værdifulde landskaber, der er vist på kortet, skal så vidt muligt friholdes for inddragelse af arealler til formål, der kan skæmme landskabet. Større byggeri, vindmøller samt større veje og tekniske anlæg skal så vidt muligt undgås. Øvrigt byggeri og anlæg skal placeres og udformes under særlig hensyntagen til landskabet.

Retningslinje 2.2.13 – Større uforstyrrede landskaber

De større uforstyrrede landskaber, der er afgrænset på kortet, skal så vidt muligt friholdes for etablering eller udvidelse af anlæg og støjklude med en stor påvirkning af omgivelserne. Kan et anlæg ikke undgås, skal det placeres og udformes, så det præger landskabet mindst muligt.

Retningslinje 2.2.4 – Potentielle naturområder

I de potentielle naturområder, der fremgår af kortet, skal hensynet til natur- og landskabsinteresserne varetages i balance med de øvrige interesser i det åbne land. I disse områder må planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden ikke forringe et mangfoldigt og varieret dyre- og planteliv.

Det er muligt at tilpasse den landskabelige påvirkning, så området efter endt efterbehandling passer ind i det omkringliggende landskab i overensstemmelse med kommuneplanen. Region Nordjylland vurderer, at den

påtænkte råstofindvinding og den efterfølgende efterbehandling tager de fornødne hensyn til retningslinjerne i Kommuneplan 2017 for Brønderslev Kommune.

5.4 Grundvand

Det ansøgte areal ligger indenfor et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) samt nitratfølsomt indvindingsområde. Arealet er registreret som indsatsområde til beskyttelse af drikkevandsinteresser.

Projektområdet ligger i henhold til Vandområdeplan 2015-2021 indenfor grundvandsforekomst med ID nr. DK_1_456_229 og er en regional forekomst. Målsætningen er henholdsvis god kemisk og god kvantitativ tilstand. Ifølge basisanalyse for vandområdeplane 2021-2027 har området en god kvantitativ tilstand, mens der ikke er oplysninger om kemisk tilstand. Ifølge vandområdeplan 2015-2021 er der god kemisk tilstand. Der søges ikke om indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet.

Nærmeste indvindingsopland er Hellum Vandværk som findes ca. 700 m vest for det ansøgte areal. Der er ifølge potentialekortet en grundvandsstrømning mod sydvest. Det vurderes ikke, at der er risiko for strømning af grundvand fra det ansøgte areal hen mod Hellum Vandværk. Nærmeste private vandindvinding findes cirka 800 m syd for det ansøgte areal.

Der er søgt om at indvinde råstoffer over grundvandsspejl. Der er søgt om at indvinde ned til kote 49.5 DVR90. Grundvandsspejlet varierer mellem 43 og 48 DVR90.

Råstofindvinding i sig selv vil ikke være en risiko til grundvandet. Råstofindvindingen vil dog fjerne noget af den naturlige beskyttelse af grundvandet. Regionen kan derfor ikke afvise en fremtidig risiko for påvirkning af grundvandet.

Jf. både Kommuneplanens retningslinje 2.3.3 samt Råstofplanens forudsætning for området, vil anvendelse af gødning og pesticider være forbudt på området efter endt råstofindvinding.

Region Nordjylland vurderer på baggrund af projektets karakter, grundvandsforholdene, samt forbuddet mod gødning og pesticider efter endt indvinding, at projektet ikke udgør en risiko for grundvandet. Det er ligeledes Regionens vurdering, at det ansøgte projekt ikke medfører en forringelse af grundvandsforekomstens tilstand.

5.5 Natur og landskab

Region Nordjylland har vurderet projektet i forhold til omkringliggende natur og landskab. Projektarealet ligger indenfor en række landskabsmæssige udpegninger i Kommuneplanen. Se afsnit 5.3. Området ligger i et kuperet landskab, med store bløde bakker, som har en mellemstor skala. Komplexitet i landskabet er sammensat idet der er mange forskellige elementer som skovområder, læhegn og ådale i sammenhængende med det kuperede terræn. Landskabsrummene varierer idet der både er afgrænset rum hvor terrænet er lavt, og de højere steder i terrænet er åbne rum med lange kig. Området ligger højt i terræn og er derfor synligt på afstand. Indvindingsarealet er beliggende på et sydvendt terrænfald, der afsluttes ved et mindre bækløb. Eggen er generelt præget af en del konturer, og rummer et meget tæt pakket fortidsmindelandskab, herunder med særligt mange gravhøje særligt nord for indvindingsarealet, men også mod syd og øst.

Mens indvindingen er i gang, vil området vær afskærmet mod øst og mod syd med jordvolde, mod vest er området afskærmet med den eksisterende læhegn.

- Den nærmeste § 3 beskyttede sø ligger 60 m øst for det ansøgte projekt. Det nærmeste beskyttede vandløb løber ca. 100 m syd for det ansøgte projekt.

- Der findes 3 fredede fortidsminder indenfor det umiddelbare nærområde: 2 gravhøje fra bronzealderen samt en langdysse fra den yngre stenalder.

Med udgangspunkt i ovenstående afstande er det Region Nordjyllands vurdering, at projektet ikke vil påvirke områder beskyttet efter naturbeskyttelsesloven eller fredede områder. Det anbefales dog, at der gennemføres en arkæologiske forundersøgelse på arealet på grund af sandsynligheden for tilstedeværelsen af skjulte fortidsminder.

Nærmeste Natura 2000-område er habitatområde H217: Nymølle Bæk og Nejsum Hede der ligger ca. 4,3 km nordøst for projektområdet. Området består af de øvre dele af Nymølle Bæk som slynger sig gennem et kuperet skovlandskab med bøgeskov, enekrat, overdrev, samt kildevæld og elle- og askesumpe i dalene. Områdets udpegningsgrundlag fremgår af nedenstående oversigt:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 217		
Naturtyper:	Vandløb (3260)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Surt overdrev* (6230)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Elle- og askeskov* (91E0)
	Arter:	Bæklampret (1096)

Jf. Natura 2000 plan 2016-2021 er den overordnede målsætning for området, at sikre områdets truede naturtyper. Herunder at udvide arealet med surt overdrev, at sikre og udvide arealer med rigkær, og at gendanne naturtypen tør hede. Ligeledes skal de fragmenterede kildevæld sikres og søges udvidet. Områdets økologiske integritet skal sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift, pleje og hydrologi og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

I det konkrete projekt skal der ikke graves under grundvandsspejlet og projektet berører ikke vandløb der afvander til Natura 2000-området. Udover støj og støv vurderes det, at der ikke er påvirkninger fra projektet der rækker ud over selve projektområdet.

På baggrund af projektets karakter, afstanden til det konkrete Natura 2000-område og Natura 2000 planen for området er der Regionens vurdering at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke Natura 2000-området væsentligt. Det er derfor besluttet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for det ansøgte projekts påvirkning af ovennævnte Natura 2000-område.

5.6 Miljømæssige forhold

5.6.1 Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 – "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Støjniveauet måles som det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtrykniveau, Lr.

Region Nordjylland vurderer, at Miljøstyrelsens anbefalede støjgrænser næppe kan overholdes for alle bebyggelses vedkommende på alle tidspunkter i en råstofgravs driftsfase. Det kan derfor i et vist omfang være nødvendigt – i for eksempel anlæggelsesfasen, når indvinding foregår tæt på enkelte bebyggelser eller når

efterbehandlingen foregår – at acceptere et højere støjniveau end de nævnte grænseværdier. Det vil dog kun være indenfor nærmere bestemte tidsrum – og der vil maksimalt kunne accepteres et støjniveau på 60 dB (A), som svarer til, hvad der normalt accepteres i erhvervs- og industriområder med forbud imod generende virksomheder.

De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnit 2.1.7. Der stilles vilkår om etablering af støjvold mod Mærkmosevej og mod beboelsesejendommen på Dybvadvej 50. Råstofgravens adgangsvej ønskes placeret ca. 80 m nord for indkørsel til ejendommen Mærkkmosevej 33. Ifølge ansøgningen går al til og fra råstofgraven som udgangspunkt mod nord via Dybvadvej. Der bliver således ikke væsentlige trafikale gener for ejendomme på Mærkmosevej syd for indvindingsområdet.

Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes med de fastsatte vilkår bortset fra i kortere perioder igennem anlægsfasen. Hvis der ønskes driftstid tidligere end kl. 07:00 om morgenen skal der forinden udarbejdes støjberedning der viser at støjkrav kan overholdes.

5.6.2 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

Miljøstyrelsen anbefaler, at vilkår for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fastsættes på baggrund af Orientering fra Miljøstyrelsen Nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø". Orienteringen er udarbejdet med det formål at stille det bedst mulige grundlag til rådighed for de myndigheder, som skal behandle miljøsager om lavfrekvent støj eller vibrationer, og for de laboratorier, som skal udføre de nødvendige målinger.

Vilkårene i tilladelsen er stillet på baggrund af anbefalingerne fra Miljøstyrelsen, og klager over gener vil ligeledes blive behandlet på baggrund af Miljøstyrelsens vejledning.

De fastsatte vilkår om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fremgår af afsnit 2.1.7.

5.6.3 Støv

Der er i Danmark ikke fastsat regler om, hvor meget en virksomhed må støve, og det er derfor råstofmyndighedens vurdering, hvornår der opstår støv i et omfang, så råstofindvinder skal iværksætte støvdæmpende foranstaltninger. Region Nordjylland tager udgangspunkt i, at der skal iværksættes støvdæmpende foranstaltninger, når der bliver hvirvlet støv op, som kan være til gene for naboer.

Der kan opstå støvgener fra grusgrave/råstofindvinding, når materialebunker og veje tørrer ud, så støvpartikler kan hvirvles op af vind, ved håndtering af materialer og kørsel med entreprenørmaskiner, lastbiler m.v. Støvgener kan begrænses ved vanding af veje og materialebunker.

Fygning fra grusgrave/råstofindvinding udgør en særlig udfordring på samme måde som fygning fra landbrugsarealer. Volde af afrømmet muld vokser til med naturlig vegetation, og tilvoksede muldvolde kan reducere risiko og gener fra fygning. Ved at placere materialebunker øst-vest orienteret kan omfanget af fygning reduceres.

Vilkår vedr. støv fremgår af afsnit 2.1.8.

5.6.4 Trafik

Der gives tilladelse til at indvinde op til 50.000 m³ sand, sten og grus om året. Med udgangspunkt i 220 arbejdsdage om året, og at en lastbil transporterer 20m³ pr. læs, vil der i gennemsnit køre ca. 11,3 lastbiler til og fra råstofgraven om dagen.

Råstofgravens adgangsvej ønskes placeret ca. 80 m nord for indkørsel til ejendommen Mærkmosevej 33. Ifølge ansøgningen går al til og fra råstofgraven som udgangspunkt mod nord via Dybvadvej. Der bliver således ikke væsentlige trafikale gener for ejendomme på Mærkmosevej syd for indvindingsområdet.

Da den eksisterende råstofgrav ved Dybvadvej 81 bliver efterbehandlet i takt med at denne råstofgrav etableres vil der ikke være tale om en mere belastning på Dybvadvej. Adgangsvejen skal etableres via Mærkmosevej som er en mindre grus vej. Der bliver derfor tale om 11,3 flere lastbiler om dagen der kører både til og fra råstofgraven via Mærkmosevej.

5.6.5 Graveafstande og periferiskråninger

I graveplanen skal der fastlægges graveafstande på baggrund af vilkår for afstand til efterbehandlingsgrænsen i afsnit 2.1.2. Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler eller at der påføres bygningsanlæg, veje, beskyttet natur mm. skader.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger skal tage udgangspunkt i de tilladte gravedybder og koter i afsnit 2.1.1, og skal i de konkrete situationer tilpasses de virkelige forhold, så det sikres, at der er tilstrækkeligt materiale til at gennemføre efterbehandlingen.

Det er normalt et vilkår, at der ikke må foretages råstofindvinding tættere på offentlig vej end 10 m. Begrundelsen for dette vilkår er primært landskabsæstetisk.

Det kræver vejmyndighedens tilladelse at foretage terrænændring indenfor 3 m fra en offentlig vejs areal og indenfor 1,5 m fra en privat vejs areal jf. vejlovens § 73 stk. 3 og privatvejslovens § 36 stk. 2.

Yderligere kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning ved vejskel i en hældning, der er stejlere end 1:2 (1 m ned og 2 m ud).

5.7 Udkast til efterbehandlingsplan

Når indvindingen er afsluttet, må der ikke anvendes pesticider eller gødning på arealet. Arealet kan efterbehandles til ekstensiv jordbrugs- eller skovdrift eller til naturformål.

Der henvises desuden til pjecen "Vejledning i grave- og efterbehandlingsplaner", som kan ses på regionens hjemmeside www.raastoffer.rn.dk.

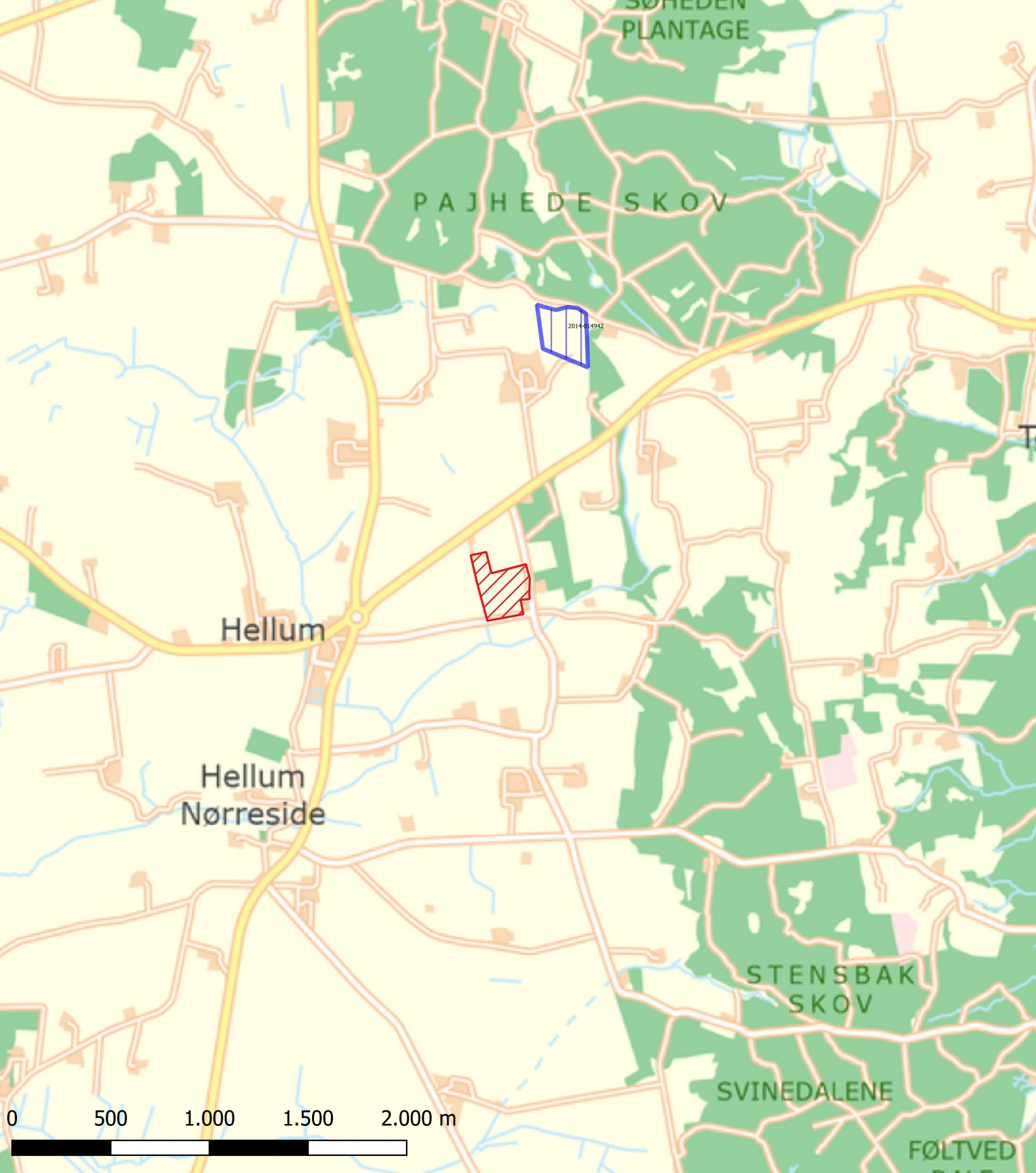
5.8 Region Nordjyllands samlede vurdering

Region Nordjylland har afvejet projektet i forhold til de forskellige hensyn listet i råstoflovens § 3, herunder på den ene side sikring af råstofressourcens udnyttelse og erhvervsmæssige hensyn. Og på den anden side miljøbeskyttelse, nabogener, vandforsyningsinteresser, naturbeskyttelse, bevarelse af landskabelige værdier m.v.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at der med det indsendte projekt og de stillede vilkår til miljø, støj, efterbehandling mv. er sket en afvejning af disse hensyn.

BILAG A: OVERSIGTSKORT. 1:25.000

BILAG B: LUFTFOTO. 1:4.000

Tegnforklaring

Rød skravering: tilladt område til råstofindvinding.
 Matr.nr. 15h og 15l Den mellemste Del, Hellum.
 Brønderslev Kommune

Jour.nr.: 2020-026324	
Kort: Oversigt	Bilag: A
Målforhold: 1:25.000	
Udf. af: AMH	
Dato: 15-07-2021	Rev.:

Tegnforklaring

Rød skravering: tilladt indvindingsområde
 Matr.nr. 15h og del af 15l, Den mellemste Del, Hellum
 Brønderslev Kommune

Jour.nr.:	2020-026324	
Kort:	Bilag B	Bilag: -
Målförhold.		
Udf. af:	AMH	
Dato:	15-07-2021	Rev.: 1

BILAG C: UDKAST TIL DEKLARATION/SERVITUT VEDRØRENDE EFTERBEHANDLING

Kopi af deklaration som tinglyses på matrikelnummer 15h og del af matr.nr. 15I Den mellemste Del, Helligum.

Deklaration om efterbehandling

I forbindelse med råstoftilladelse af 1. september 2021 til indvinding af sand, sten, grus og muld på matr.nr. 15h og del af matr.nr. 15I Den mellemste Del, Helligum i Brønderslev Kommune, pålægges herved følgende bestemmelser i henhold til § 10, stk. 5 i råstofloven, bekendtgørelse af lov om råstoffer nr. 124 af 26. januar 2017, for efterbehandling:

Formål:

Formålet med nærværende "Deklaration om efterbehandling" og den godkendte "Grave- og efterbehandlingsplan" er at sikre, at graveområdet efterbehandles i sammenhæng til det omkringliggende landskab.

1. Indvindingen skal være afsluttet senest den 1. september 2031.
2. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den 1. september 2031.
3. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinderen og ejeren indtil, Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
4. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.
5. Skellet mellem matr.nr. 15h og matr.nr. 15I Den mellemste Del, Helligum i Brønderslev skal bortgraves.
6. Der må ikke anvendes gødning og pesticider på det efterbehandlede areal.

Region Nordjylland er påtaleberettiget.

Nærværende deklaration begæres tinglyst servitutstiftende på matr.nr. 15h og matr.nr. 15I Den mellemste Del, Helligum i henhold til § 10, stk. 5 i råstofloven, jf. bekendtgørelse af lov om råstoffer nr. 124 af 26. januar 2017.

Region Nordjylland

Aalborg den dato

Anne Marie Henriksen

Råstofsagsbehandler

BILAG D: GENERELLE BESTEMMELSER

De generelle bestemmelser er bestemmelser, der er fastsat i den gældende lovgivning og disse bestemmelser kan derfor ikke påklages.

Inden gravearbejdet begynder

1. Enhver, der erhvervsmæssigt udfører gravearbejder, skal indhente oplysninger fra Ledningsejerregistret om, hvilke ledningsejere der ejer ledninger i graveområdet. De nødvendige ledningsoplysninger skal være indhentet, inden gravearbejdet påbegyndes, og gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de indhentede oplysninger.

Tilsyn

2. Region Nordjylland fører tilsyn med at vilkårene i råstoffilladelsen overholdes. Efter råstofloven har Region Nordjyllands medarbejdere uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at se, om lovene overholdes og de vilkår, der er givet i råstoffilladelsen. Politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. Råstoflovens § 32.
3. Region Nordjylland skal efter råstofloven foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, med mindre forholdet har underordnet betydning. Region Nordjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. Råstoflovens § 33.

Hvis det ikke sker i rette tid, kan Region Nordjylland få arbejdet lavet på ejerens eller indvinderens regning, jf. Råstoflovens § 33.

4. Region Nordjylland kan efter råstofloven fravige et vilkår, når et forhold vurderes at være af mindre eller underordnet betydning. Et vilkår kan fraviges på baggrund af en konkret vurdering eller hvis forudsætningerne ændres under indvindingsperioden.

Omfang af indvinding

5. Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, såfremt der sker anmeldelse til regionsrådet inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt. Regionsrådet kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen, jf. Råstoflovens § 9, stk. 2. Hvis der er stillet vilkår om, at muld og overjord ikke må fjernes fra arealet kræver det en ny afgørelse efter Råstoflovens § 7, for at muld og overjord kan fjernes.

Tinglysning

6. På ejendommen bliver der tinglyst en deklaration, som omfatter betingelser/vilkår for indvindingen og efterbehandlingen. Den bliver tinglyst i forbindelse med, at igangsætningstilladelsen bliver udstedt.

Bortfald og inddragelse af tilladelse

7. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre der er truffet afgørelse om en længere frist i forb. med tilladelsen.
8. Region Nordjylland kan efter råstofloven tilbagekalde en tilladelse i tilfælde af, at indvinder groft eller gentaget overtræder vilkår eller lovene i øvrigt.

Konkurs mv.

9. Hvis indvinders virksomhed går konkurs, i betalingsstandsning eller lignende, har såvel indvinder som ejendommens ejer pligt til at give Region Nordjylland besked herom.

Ejer- og brugerforhold

10. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der ejer det areal, indvindingen sker på. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der står for indvindingen.

Indberetning af råstofafgift og -undersøgelser

11. Indvinder skal hvert år indberette til den årlige råstofstatistik. Region Nordjylland sender indberetnings-skemaer ud. Der skal udfyldes et indberetningsskema med oplysninger om indvundne materialer og mængder for hver grav. Skemaerne sendes til Region Nordjylland. Region Nordjylland sender de udfyldte skemaer til Danmarks Statistik, jf. Råstoflovens § 29.
12. Indvinder skal betale en afgift til staten for hver m³, der indvindes. Afgiften opkræves af Skat og er for øjeblikket på kr. 5,00 pr. m³. Region Nordjylland giver meddelelse til Skat ved at sende en kopi af råstoftilladelsen.
13. Inden 3 måneder efter boringer mv. efter råstoffer i jorden skal resultaterne indberettes til De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS). Indberetningen skal ske på digital form i et format fastsat af GEUS.

Fremmed jord

14. Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52 stk. 1. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet jf. lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

Vandindvinding, grundvandssænkning, overfladevand og dræn

15. Der må ikke indvindes vand i graven, med mindre der foreligger en tilladelse fra kommunen på baggrund af vandforsyningsloven.
16. Der må ikke uden særlig tilladelse fra kommunen foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.
17. Såfremt der i forbindelse med indvindingen bortlægges dræn, kan kommunen forlange disse omlagt for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

Fortidsminder og naturhistoriske genstande

18. Hvis der under gravningen forekommer fortidsminder, der ikke er registreret, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang fortidsmindet berøres. Det kan fx være gravpladser, bopladser, kirker og lignende, der ofte giver sig tilkende i form af stenlægninger, potteskår, knogler, trækulsholdigt jord eller lignende. Fundet skal straks anmeldes efter Museumslovens § 27.
19. Anmeldelsen skal ske til:

- Vendsyssel Historiske Museum, Museumsgade 3, 9800 Hjørring, tlf. 96 24 10 50, e-mail: vhm@vhm.dk

20. Hvis der i forbindelse med gravningen fremkommer en usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang det berører genstanden. Det kan fx være en geologisk, botanisk eller zoologisk genstand af fossil eller subfossil karakter eller en meteorit, der er af enestående videnskabelig eller udstillingsmæssig værdi. Fundet skal straks anmeldes efter Museumslovens § 29.

Anmeldelsen skal ske til Naturhistorisk Museum, Wilhelm Meyers Allé 10, Universitetsparken, 8000 Aarhus C., tlf. 86 12 97 77, e-mail: nm@nathist.dk.

21. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet indenfor 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende indenfor dette areal.
22. På fortidsminder og indenfor en afstand af 2 meter fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.
23. De dyrearter der er nævnt i bilag 3 til Naturbeskyttelsesloven (bilag IV-arter), må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter. Yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til Naturbeskyttelsesloven må ikke beskadiges eller ødelægges.

BILAG E: UDDRAG AF MUSEUMSLOVEN – JF. LOVBEK. NR. 358 AF 8. APRIL 2014

§ 27. Den arkæologiske kulturarv omfatter spor af menneskelig virksomhed, der er efterladt fra tidligere tider, dvs. strukturer, konstruktioner, bygningsgrupper, bopladser, grave og gravpladser, flytbare genstande og monumenter og den sammenhæng, hvori disse spor er anbragt.

Stk. 2. findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Fundne genstande der ikke er danefæ, jf. § 30, stk. 1, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende kulturhistoriske museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 3. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en arkæologisk undersøgelse, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er afgjort. Senest 1 år efter at anmeldelsen er modtaget, kan arbejdet genoptages, med mindre kulturministeren har afgivet indstilling om erhvervelse af fortidsmindet efter stk. 8.

Stk. 4. Udgiften til den arkæologiske undersøgelse afholdes af den, for hvis regning jordarbejdet skal udføres.

Stk. 5. Udgiften afholdes dog af kulturministeren, såfremt

- 1) årsagen til undersøgelsen er erosion eller jordarbejde i forbindelse hermed eller jordarbejde udført som led i dyrkning af almindelige landbrugsafgrøder eller som led i almindelig skovdrift, medmindre driften forestås af en statslig eller kommunal myndighed, i hvilke tilfælde udgiften afholdes af vedkommende myndighed,
- 2) det kulturhistoriske museum i udtalelsen efter § 25 har oplyst, at jordarbejdet ikke vil indebære en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder, eller
- 3) fortidsmindet fredes efter lov om naturbeskyttelse eller erhverves med henblik på bevaring på stedet efter stk. 8.

Stk. 6. Kulturministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til udgifter til arkæologiske undersøgelser, der gennemføres efter stk. 3, jf. stk. 4.

Stk. 7. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er endeligt afgjort, erstattes af kulturministeren. Kan der ikke opnås enighed om erstatningen, fastsættes denne af den taksationskommission, der er nævnt i naturbeskyttelsesloven.

Stk. 8. Finder kulturministeren, at det pågældende fortidsminde bør bevares på stedet for eftertiden, kan kulturministeren erhverve fortidsmindet og eventuelt omkringliggende areal. Erhvervelsen kan ske ved ekspropriation efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Stk. 9. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger hertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer fund eller underarbejder kan formodes at fremkomme fund som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.

Stk. 10. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed efter stk. 3 og om gennemførelse af bestemmelserne i stk. 4-6.

§ 29. Findes der i forbindelse med jordarbejde, råstofindvinding eller stenbrydning en for den pågældende lokalitet usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet standses, i det omfang det berører genstanden. Fundet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte naturhistoriske museum. Fundne genstande, der ikke er danekræ, jf. § 31, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 2. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en undersøgelse. En undersøgelse skal foretages hurtigst muligt. Udgifter til undersøgelsen afholdes af kulturministeren. For så vidt angår tilfælde, hvor jordarbejdet udføres for en statslig eller kommunal myndighed, afholdes udgiften dog af vedkommende myndighed.

Stk. 3. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, erstattes af kulturministeren efter bestemmelserne i § 27, stk. 7.

Stk. 4. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger dertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer genstande eller under arbejde kan formodes at fremkomme genstande som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.

Stk. 5. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om gennemførelse af naturhistoriske undersøgelser efter stk. 2.

Tilladelse til erhvervmæssig
råstofindvinding af sand, sten,
grus og muld

Regional Udvikling
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder